

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 25/22
Λουξεμβούργο, 9 Φεβρουαρίου 2022

Απόφαση στην υπόθεση T-791/19
Sped-Pro κατά Επιτροπής

Το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής περί απόρριψης καταγγελίας κατά της PKP Cargo, εταιρίας ελεγχόμενης από το πολωνικό Δημόσιο, για φερόμενη κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της στην αγορά των υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών εμπορευμάτων στην Πολωνία

Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει για πρώτη φορά τις επιπτώσεις που οι υφιστάμενες σε κράτος μέλος συστημικές ή γενικευμένες πλημμέλειες όσον αφορά το κράτος δικαίου μπορούν να έχουν επί του προσδιορισμού της αρχής ανταγωνισμού που είναι η πλέον ενδεδειγμένη για την εξέταση καταγγελίας

Στο πλαίσιο άσκησης δραστηριοτήτων στον τομέα της παροχής υπηρεσιών αποστολής, η εταιρία πολωνικού δικαίου Sped-Pro S.A. (στο εξής: προσφεύγουσα) χρησιμοποίησε τις υπηρεσίες σιδηροδρομικής μεταφοράς εμπορευμάτων που παρέχει η PKP Cargo S.A., εταιρία ελεγχόμενη από το πολωνικό Δημόσιο.

Στις 4 Νοεμβρίου 2016, η προσφεύγουσα υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταγγελία κατά της PKP Cargo. Υποστήριξε ότι η PKP Cargo είχε προβεί σε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης που κατείχε στην αγορά των υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών εμπορευμάτων στην Πολωνία διά της φερόμενης άρνησής της να συνάψει με την προσφεύγουσα σύμβαση εμπορικής συνεργασίας πολυετούς διάρκειας με τους όρους της αγοράς.

Στις 12 Αυγούστου 2019, η Επιτροπή απέρριψε την καταγγελία με την απόφαση C(2019) 6099 τελικό ¹ (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), με την αιτιολογία, κατ' ουσίαν, ότι η πολωνική αρχή ανταγωνισμού ήταν περισσότερο ενδεδειγμένη για την εξέτασή της.

Η προσφεύγουσα άσκησε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης. Προέβαλε τρεις λόγους ακυρώσεως και συγκεκριμένα, πρώτον, προσβολή του δικαιώματός της να εξεταστεί η υπόθεσή της εντός εύλογης προθεσμίας και έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης, δεύτερον, παραβίαση της αρχής του κράτους δικαίου στην Πολωνία και, τρίτον, πρόδηλα σφάλματα κατά την εκτίμηση του συμφέροντος της Ένωσης να συνεχισθεί η εξέταση της καταγγελίας.

Με απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου 2022, το Γενικό Δικαστήριο κάνει δεκτή την προσφυγή και ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση στο σύνολό της. Με την ευκαιρία αυτή, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει για πρώτη φορά τις επιπτώσεις που οι υφιστάμενες σε κράτος μέλος συστημικές ή γενικευμένες πλημμέλειες όσον αφορά το κράτος δικαίου μπορούν να έχουν επί του προσδιορισμού της αρχής ανταγωνισμού που είναι η πλέον ενδεδειγμένη για την εξέταση καταγγελίας. Παρέχει επίσης σημαντικές διευκρινίσεις όσον αφορά τις περιστάσεις υπό τις οποίες η υπέρβαση της εύλογης προθεσμίας είναι ικανή να επιφέρει την ακύρωση απόφασης περί απόρριψης καταγγελίας στον τομέα του ανταγωνισμού.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

¹ Απόφαση C(2019) 6099 τελικό της Επιτροπής, της 12ης Αυγούστου 2019 (Υπόθεση AT.40459 – Αποστολή εμπορευμάτων με σιδηροδρομική μεταφορά στην Πολωνία – PKP Cargo).

Πρώτον, όσον αφορά την αρχή της εύλογης προθεσμίας, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει, αφενός, ότι η εύλογη διάρκεια των διοικητικών διαδικασιών στο πλαίσιο της πολιτικής του ανταγωνισμού συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης. Το άρθρο 41, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατοχυρώνει επίσης την αρχή της εύλογης διάρκειας της διοικητικής διαδικασίας. Συνακόλουθα, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή υποχρεούται να αποφαινείται επί καταγγελίας στον τομέα του ανταγωνισμού εντός εύλογης προθεσμίας. Εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει, αφετέρου, ότι η παραβίαση της αρχής της εύλογης προθεσμίας μπορεί να επιφέρει την ακύρωση απόφασης περί απόρριψης καταγγελίας μόνον όταν ο προσφεύγων αποδεικνύει ότι η υπέρβαση της εύλογης προθεσμίας είχε επίπτωση στη δυνατότητα να υπερασπιστεί τη θέση του κατά τη διαδικασία αυτή, όπερ θα συνέβαινε ιδίως αν η εν λόγω υπέρβαση τον είχε εμποδίσει να συλλέξει ή να προβάλει ενώπιον της Επιτροπής πραγματικά ή νομικά στοιχεία που αφορούν είτε τις καταγγελλθείσες αντίθετες προς τον ανταγωνισμό πρακτικές είτε το συμφέρον της Ένωσης να διερευνήσει την υπόθεση.

Λαμβανομένων υπόψη των αρχών αυτών, το Γενικό Δικαστήριο θεωρεί ότι, εν προκειμένω, δεν είναι αναγκαίο να αποφανθεί επί της εκ μέρους της Επιτροπής τήρησης της αρχής της εύλογης προθεσμίας, καθόσον η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει ότι η προβαλλόμενη υπέρβαση της προθεσμίας αυτής είχε επίπτωση στη δυνατότητα να υπερασπιστεί τη θέση της κατά τη διαδικασία αυτή. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει αβάσιμη την αίτηση που αντλείται από παραβίαση της αρχής της εύλογης προθεσμίας.

Δεύτερον, όσον αφορά την εκτίμηση του συμφέροντος της Ένωσης να συνεχισθεί η εξέταση της καταγγελίας, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι οι καταγγελλθείσες πρακτικές αφορούσαν κυρίως την αγορά των υπηρεσιών σιδηροδρομικής μεταφοράς εμπορευμάτων στην Πολωνία, ότι η πολωνική αρχή ανταγωνισμού είχε αποκτήσει λεπτομερή γνώση του τομέα και ότι, βάσει των παραγόντων αυτών, η εν λόγω εθνική αρχή ήταν περισσότερο ενδεδειγμένη για την εξέταση της καταγγελίας. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει ότι κακώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη και άλλους παράγοντες για την εκτίμηση του συμφέροντος της Ένωσης να διερευνήσει την υπόθεση. Κατά συνέπεια, ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από πρόδηλα σφάλματα κατά την εκτίμηση του συμφέροντος της Ένωσης να συνεχισθεί η εξέταση της καταγγελίας απορρίπτεται επίσης ως αβάσιμος.

Τρίτον, όσον αφορά το ζήτημα του σεβασμού της αρχής του κράτους δικαίου στην Πολωνία, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο η Επιτροπή ήταν περισσότερο ενδεδειγμένη για την εξέταση της καταγγελίας, λαμβανομένων υπόψη των συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών όσον αφορά το κράτος δικαίου στην Πολωνία και, ιδίως, της έλλειψης ανεξαρτησίας της πολωνικής αρχής ανταγωνισμού και των αρμοδίων εθνικών δικαστηρίων.

Με την προβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή εξέτασε κατά πόσον τέτοιες πλημμέλειες εμποδίζουν την απόρριψη της καταγγελίας με την αιτιολογία ότι η πολωνική αρχή ανταγωνισμού ήταν περισσότερο ενδεδειγμένη για την εξέτασή της. Προς τούτο, η Επιτροπή εφάρμοσε, κατ' αναλογία, την ανάλυση σε δύο στάδια, η οποία απαιτείται στο πλαίσιο της εκτέλεσης των ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης προκειμένου να διαφυλαχθεί το θεμελιώδες δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, σύμφωνα με την απόφαση Minister for Justice and Equality (Πλημμέλειες του δικαστικού συστήματος)², και η οποία συνίσταται στην εκτίμηση, αρχικώς, της ύπαρξης πραγματικού κινδύνου προσβολής του δικαιώματος αυτού ο οποίος συνδέεται με έλλειψη ανεξαρτησίας των δικαστηρίων του οικείου κράτους μέλους λόγω συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών στο εν λόγω κράτος και, εν συνεχεία, στην εκτίμηση κατά πόσον το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, υπό το πρίσμα των συγκεκριμένων περιστάσεων της εξεταζόμενης περίπτωσης, διέτρεχε όντως πραγματικό κίνδυνο.

Συναφώς, κατά πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η τήρηση των επιταγών του κράτους δικαίου αποτελεί κρίσιμο παράγοντα τον οποίο η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη

² Απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Πλημμέλειες του δικαστικού συστήματος) (C-216/18 PPU, βλ. επίσης AT qriθ. 113/18).

για τον προσδιορισμό της αρχής ανταγωνισμού που είναι η πλέον ενδεδειγμένη για την εξέταση μιας καταγγελίας και ότι, προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή μπορούσε να εφαρμόσει κατ' αναλογία την επίμαχη ανάλυση. Πράγματι, μολονότι υφίστανται διαφορές μεταξύ των περιστάσεων της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η προμνημονευθείσα απόφαση και των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης, πλείονες εκτιμήσεις αρχής δικαιολογούν την κατ' αναλογία εφαρμογή των διδαγμάτων που απορρέουν από την εν λόγω απόφαση για τον προσδιορισμό της αρχής ανταγωνισμού που είναι η πλέον ενδεδειγμένη για να εξετάσει καταγγελία περί παραβάσεως των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει κατ' αρχάς ότι, όπως συμβαίνει με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, ομοίως η συνεργασία, για τους σκοπούς της εφαρμογής των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, μεταξύ της Επιτροπής, των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών και των εθνικών δικαστηρίων στηρίζεται στις αρχές της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και της καλόπιστης συνεργασίας. Στη συνέχεια, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η νομολογία επιβάλλει ήδη στην Επιτροπή, πριν από την απόρριψη καταγγελίας λόγω έλλειψης συμφέροντος της Ένωσης, την υποχρέωση να βεβαιώνεται ότι τα εθνικά όργανα είναι σε θέση να προστατεύουν ικανοποιητικώς τα δικαιώματα του καταγγέλλοντος. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι το θεμελιώδες δικαίωμα σε δίκαιη δίκη ενώπιον ανεξάρτητου δικαστηρίου, το οποίο κατοχυρώνεται με το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, έχει επίσης, όπως ακριβώς και στο πλαίσιο της προμνημονευθείσας απόφασης, ιδιαίτερη σημασία και για την αποτελεσματική εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι τα εθνικά δικαστήρια καλούνται, αφενός, να ελέγχουν τη νομιμότητα των αποφάσεων των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και, αφετέρου, να εφαρμόζουν ευθέως τις διατάξεις αυτές.

Κατά δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η εξέταση στην οποία προέβη η Επιτροπή κατά το δεύτερο στάδιο της προαναφερθείσας ανάλυσης δεν ήταν σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης. Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα είχε προβάλει κατά τη διοικητική διαδικασία δέσμη συγκεκριμένων ενδείξεων οι οποίες, θεωρούμενες στο σύνολό τους, ήταν, κατά την άποψή της, ικανές να αποδείξουν ότι συνέτρεχαν σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι θα διέτρεχε πραγματικό κίνδυνο προσβολής των δικαιωμάτων της, αν η υπόθεσή της εξεταζόταν από τα εθνικά όργανα. Οι εν λόγω ενδείξεις αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τον έλεγχο που ασκεί το Δημόσιο επί της PKP Cargo, την εξάρτηση του προέδρου της πολωνικής αρχής ανταγωνισμού από την εκτελεστική εξουσία, το γεγονός ότι η μητρική εταιρία της PKP Cargo ανήκει στα μέλη ένωσης με σκοπό την προάσπιση και την προώθηση της μεταρρύθμισης του δικαστικού συστήματος στην Πολωνία, την επιεική πολιτική την οποία εφάρμοσε η πολωνική αρχή ανταγωνισμού έναντι της PKP Cargo, το γεγονός ότι ο Πολωνός γενικός εισαγγελέας είχε προσφύγει κατά αποφάσεων της ίδιας αρχής ανταγωνισμού που αφορούσαν την PKP Cargo, καθώς και το γεγονός ότι τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού δεν ήταν σε θέση να θεραπεύσουν τις αδυναμίες της πολωνικής αρχής ανταγωνισμού λόγω της δικής τους έλλειψης ανεξαρτησίας. Πλην όμως, η Επιτροπή δεν εξέτασε τις ενδείξεις αυτές στην προσβαλλόμενη απόφαση και περιορίστηκε, κατ' ουσίαν, να αναφέρει ότι δεν ήταν τεκμηριωμένες. Διαπιστώνοντας ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε κατά τρόπο συγκεκριμένο και ακριβή τις διάφορες ενδείξεις που προέβαλε η προσφεύγουσα κατά τη διοικητική διαδικασία, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η Επιτροπή παρέβη τις υποχρεώσεις της οι οποίες απορρέουν από την προμνημονευθείσα απόφαση Minister for Justice and Equality (Πλημμέλειες του δικαστικού συστήματος), καθώς και την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου και εντός δύο μηνών και δέκα ημερών από της κοινοποιήσεώς της μπορεί να ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582